

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 iulie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, declarat de către inculpatul

Guțu Octavian XXX, născut la
XXX, originar și domiciliat în
XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 27.02.2017 - 22.06.2017;
2. Instanța de apel: 14.07.2017 - 11.10.2017;
3. Instanța de recurs: 18.06.2018 - 25.07.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 22 iunie 2017, Guțu Octavian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Moroșan Andrei în privința căruia decizia nu se contestă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Guțu Octavian și Moroșan Andrei, la data de 09 ianuarie 2017, aflându-se la domiciliul cet.Savciuc Boris din XXX și consumând băuturi alcoolice, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în jurul orei 21.00, printr-o înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii bunurilor proprietarului, l-au atacat pe Savciuc Boris în prezența mamei acestuia, Savciuc Agripina și, sub pretextul unei pretinse datorii, Guțu Octavian, răsucindu-i mâinile, i-a solicitat transmiterea mijloacelor bănești în sumă de 200 lei, care chipurile ultimul le datora, iar ca rezultat al refuzului și întru înfrângerea rezistenței, Moroșan Andrei, în vederea atingerii scopului criminal, a luat de pe masă un cuțit de bucătărie pe care l-a pus la pieptul lui Savciuc Boris, cerându-i banii și amenințându-l cu omor în cazul în care nu le va transmite banii, motiv pentru care Savciuc Agripina, la rugămintea fiului, le-a transmis acestora câte 100 lei fiecare, prin ce le-a cauzat un prejudiciu material considerabil.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul O.Guțu, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat, invocând că instanța

a apreciat arbitrar probele și eronat a constatat vinovăția lui de comiterea infracțiunii imputate; - instanța nu a luat în considerare că banii luați de la B.Savciuc constituie o datorie a acestuia pe care urma să o restituie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, apelul declarat de către inculpatul O.Guțu a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Consecvent, instanța de apel a indicat că vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile părților vătămate B.Savciuc și A.Savciuc și actele cauzei - procesele-verbale de sesizare despre săvârșirea infracțiunii, de cercetare la fața locului cu tabelul fotografic și de confruntare între O.Guțu, A.Moroșan și părțile vătămate B.Savciuc, A.Savciuc.

Astfel, instanța de apel a precizat că probele enumerate supra și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dezbăt în totalitate argumentele apelantului, precum că vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate nu a fost probată, iar nerecunoașterea vinovăției în săvârșirea infracțiunii, instanța de apel a apreciat-o drept metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a indicat că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal și ținând cont de circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, de gravitatea ei, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care la locul de trai se caracterizează negativ, că nu este la prima abatere, iar pedepsele aplicate anterior nu și-au atins scopul, constatându-se că activitatea criminală a devenit pentru acesta o îndeletnicire în vederea asigurării propriei existențe, că circumstanțe atenuante nu au fost reținute, iar drept circumstanță agravantă a fost reținută săvârșirea faptei infracționale în stare de ebrietate alcoolică, împotriva unei persoane bolnave, precum și de influența pedepsei asupra corijării și reeducării inculpatului, și corect a conchis că acestuia urmează să-i fie aplicată pedeapsă sub formă de închisoare, cu executarea ei reală.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul O.Guțu care, fără a invoca vreun temei din cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, în corespundere cu fapta comisă, pe motiv că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei și eronat a constatat vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate; - instanțele nu au luat în considerare declarațiile lui date atât la urmărirea penală, cât și în ședințele de judecată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul O.Guțu în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită

declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să curgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Reieșind din procesele-verbale ale ședințelor de judecată din 11.10.2017 și 25.10.2017, inculpatul a fost prezent atât la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel, cât și la pronunțarea deciziei motivate (f.d.162-165), care i-a fost înmănată personal în aceiași zi, contra semnătură (f.d.173).

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, termenul de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, pentru depunerea recursului ordinar, urma să expire la sfârșitul zilei de 27.11.2017.

Reținând faptul că inculpatul a depus recurs ordinar abia la data de 22.05.2018 (f.d.196-197), adică cu mult timp după expirarea termenului legal de 30 de zile, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Mai mult, atât în dispozitivul deciziei pronunțat la 11.10.2017, cât și în dispozitivul deciziei motivate pronunțate la 25.10.2017, instanța a explicat modul și termenul de atac al deciziei în instanța ierarhic superioară (f.d.167, 172).

Colegiul atestă că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Având în vedere că în situația în care recursul este respins ca fiind declarat peste termen, instanța de recurs nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, Colegiul penal nu are temei de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, și, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Având în vedere cele expuse supra, Colegiul penal constată că recursul ordinar declarat de către inculpat este declarat peste termenul de declarare a recursului, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpat, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Guțu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, în propria lui cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu